

Bogi Ellingsgaard hevur elsta fimleikasteypið

Fyrstu steypini, sum Havnar Fimleikafelag hevur latið, eru 100 ára gomul.

Tað var í 1916, at felagið lat tvey steyp, eitt til menn og eitt til kvinnur at kappast um. Tann, sum vann steypið trý ár á rað fekk steypið til ognar.

Og tað var ikki fyrr enn í 1936, at pápi Boga Ellingsgaard, Poul í Knútsstovu Ellingsgaard, sum tann fyrsti vann steið í trý kappingarár á rað – og vann steypið til ognar.

– Pápið vann steypið fyrstu ferð í 1933. Í 1934 var kappingin avlýst vegna sjúku, tuberkularnir gingu so ringir tá. Men so vann pápið steypið aftur í 1935 og í 1936, og tí fekk hann steypið til ognar, greiðir Bogi Ellingsgaard frá, sum sjálvur eisini hevur gjørt nógv fimleik, bæði sum iðkari og sum venjari.

Steypið hjá kvinnum vann Sanna á Lag, Sanna hjá Carl á Lag, til ognar. Bogi Ellingsgaard veit ikki, hvar tað steypið man vera – men tað veit kanska onkur lesari okkara, og um so er, so frætta vit fegin.

– Tá pápi vann steypið, var Arne Ellingsgaard, farbróðir, næstur at vinna steypið. Hann var nummar tvey, greiðir Bogi Ellingsgaard frá.

Fimleikur hevur fylgt nógv í familjuni hjá Boga Ellingsgaard. Tí umframt hann og pápan, so hava børnini hjá honum eisini vant nógv fimleik – og nú eru tað abbadøturnar, Jónvǫ, Jóhanna Sofía og Súsanna Katrína, ið bæði sum iðkarar og venjarar gera nógv við fimleikin.

– Eg veit ikki, hvat verður av hesum 100 ára gamla steypi, men kanska onkur abbadóttur fer við tí, heldur Bogi Ellingsgaard brosandi fyri.

Á steypið er graverað hetta ørindi:

Tann kappin í væl framdi leikir og spæl hetta steyp eiga skal

Bogi Ellingsgaard við 100 ára gamla steypinum, sum pápi hansara, Poul í Knútsstovu Ellingsgaard, vann til ognar í 1936

Gjørdu fimleik í Havn í 1901

Um 20. aldaskiftið var ansurin stórus fyrri tí, sum fyrifórst uttanlands, eitt nú hugurin til ítrótt. Saman við batnaðum umstøðum tóku ungir fimleikahugaðir havnardreingir seg saman í felag í 1901. Felagið kallaðu teir „*Thorshavns Gymnastikforening Fimur*“ og høvdu teir framsýning longu sama árið. Tað var ikki fyrr enn í 1906, at eitt miðvíst arbeiði byrjaði innan sjálvbodna fimleikin, tá ið havnardreingir heittu á læraran Jógvan Waagstein um at gerast leiðari teirra. Hetta sama árið høvdu teir eina framsýning við 15 fimleikarum. Í 1909 var fimleikahópurin mentur til trý fimleikalíð, og avgjört varð at stovna fimleikafelagið » «.

Av fyrstantíð varð vant í fimleikahøllini hjá gamla realskúlanum. Høllini vantaði fimleikaamboð, og royndi fimleikafelagið at fáa sær tey til vegar. Amboðini vóru plintur, hestur, ringar og motta. Útreiðslurnar fíggaði felagið við framsýningum, dansi og skemti.

Fimleikafelagið, sum bert hevði verið fyrri menn, samtykti í 1912 at ganga ynskinum frá kvinnum um upptøku í felagið á mæti. Ikki fyrr enn á vetri 1938/39 sluppu børnini fram

í felagnum.

Fimleikahøllin hjá nýggja realskúlanum (1916) bøtti munandi um umstøðurnar hjá kvøldfimleikinum, og sást hetta aftur longu sama veturin, tá skipað varð fyrri kapping fyrri menn í einstaklingafimleiki. Kvinnurnar kappaðust fyrstu ferð í 1928. Treytin fyrri at fimleikafelagið slapp at leiga høllina var, at lærararnir starvaðust annaðhvørt við real- ella kommunuskúlan í Tórshavn.

Stríðið um føroyska málið sæst eisini aftur í søguni hjá Havnar Fimleikafelag. Frá 1925 og frameftir skrivaði felagið sínar gerðabøkur á føroyskum. Hetta hevði við sær, at

felagið sum frá leið kom at eita Havnar Fimleikafelag.

Í dag eru fimleikafeløgini í Føroyum seks í tali og hava tey í alt 3.163 virknar limir.

Feløgini í Føroyum eru:

Havnar Fimleikafelag, Tórshavn, 1909
Fimleikafelagið Ljósið, Tórshavn, 1975
Fimleikafelagið Støkk, Glyvur, 1966
Klaksvíkar Fimleikafelag, 1998
Fimleikafelagið Flog, Fuglafjørður, 1989
Fimleikafelagið Fok, Syðrugøta, 1992

Kelda: stamps.fo/Brynnolf Lamhauge

Fimleikarhøllin í gamla realskúlanum í Havn. Hon stóð í sunnara horninum í Bojsens garði, sum er garðurin kring Gamla Bókhandil.

Hendan fimleikahøllini varð bygd í 1897 og brúkt til skúlin í 1917 flutti niðan í Tórsgøtu. Grundin á høllini sæst týðuliga enn tann dag í dag sum partur av grótgarðinum oman móti Vágsbotni

Poul í Knútsstovu Ellingsgaard, sum vann fyrsta steypið hjá Havnar Fimleikafelag til ognar í 1936